

Explicația acestui fenomen, cel puțin pentru o parte dintre exemplele de mai înainte, s-ar putea să fie următoarea: ucrainenii, auzind de la români formele articulate cu articolul hotărît -u (< -ul), le-au interpretat ca pe niște acuzative în -u din sistemul morfologic propriu, de la care apoi au dedus formele corespunzătoare de nominativ în -a. Acest proces trebuie să fi avut ca punct de plecare forme românești de acuzativ articulat din propoziții ca: *Întoarce botéiu!* (= boteiul), *A rupt bujórú* (= bujorul) etc. Cf. și rom. *căpăstru*, care a devenit în ucr. *kapéstra*.

Pentru unele dintre cazurile de mai înainte sînt însă de presupus și alți factori care au putut determina trecerea de la tipul cu desinență -Ø la tipul cu -a: analogia cu un sufix productiv, de ex. rom. *cîrlíg* > ucr. *gyrlýga*, *gyrlýha*, sub influența numeroaselor derivate proprii cu sufixul -ýga (-yha), analogia bazată pe comunitatea semantică, de ex. rom. dial. *paþuþói* > ucr. *paþuþója*, datorită faptului că tot de genul feminin este și *kukurúda*. În sfîrșit, trecerea de la tipul masc. -Ø la tipul fem. -a poate fi un mijloc de evitare a unui grup de consoane nou, inexistent în cuvintele neîmprumutate: rom. *cîmp* > ucr. *kýmpa*. Cf. și *lápta* < rom. *lápte*.

§ 27. Substantivele românești de genul feminin, terminate la nominativ singular în -ă, devin în ucraineană feminine în -a. La aceasta au contribuit trei factori: a) genul natural, ca în rom. *dóică* > ucr. *dójka*, rom. *fină* > ucr. *fina*, rom. *cocoănă* > ucr. *kokóna*, rom. dial. *matúșă* > ucr. *matúša* etc.; b) formele românești articulate cu articolul hotărît -a: rom. *coada* > ucr. *kóda*, rom. *cornúta* > ucr. *kornúta*, rom. *groapa* > ucr. *grópa* etc.; 3) faptul că în ucraineană nu există substantive de genul feminin cu desinența -e (conform corespondențelor fonetice româno-ucrainene arătate în § 9, rom. -ă ar fi trebuit să aibă în ucr. reflexul -e).

Unele dintre acestea au putut fi împrumutate de la forma românească articulată, în -a (vezi. § 30).

§ 28. Substantivele românești de genul feminin, terminate la nominativ singular în -e, devin în ucraineană feminine în -a. Ex.: rom. *fălce* > ucr. *fál'ca*, rom. *lîntre* > ucr. *l'întra*, rom. *lînte* > ucr. *l'ýnta*, rom. *mutătoare* > ucr. *mutátor'a*, rom. *putere* > ucr. *putér'a*, rom. *bucălăie* > ucr. *bukulája*, rom. *odăie* > ucr. *odája*, v. rom. dial. *frămbie* > ucr. *frembíja*, rom. *moșie* > ucr. *mošíja* etc.

Și dintre acestea unele au putut fi împrumutate de la forma românească articulată, în -a (vezi § 30).

§ 29. Într-un număr nu prea mare de cazuri, substantive românești feminine, terminate la nominativ singular nearticulat în -ă, au devenit în ucraineană masculine, prin pierderea acestuia, ori au două variante: una „normală”, în -a (cf. § 9), iar alta cu desinența -Ø. Acestea sînt: rom. *brătară*, dial. *bratáră* > ucr. *brejcára* și *bracár*, rom. *bucătă* > ucr. *bukáta* și *bukát*, rom. *gúșă* > ucr. *gúša* și *guș*, rom. *căpușă* > ucr. *kápuș*, rom. *culéșă* > ucr. *kulêša* și *kulêș*, rom. *cîrjă* > ucr. *kýrža* și *kyrž*, rom. dial. *maciucă* > ucr. *mačúga* și *mačúg*, rom. *neghină* > ucr. *nêhyn*, rom. *scămă* > ucr. *škam*, rom. *spúza* > ucr. *spúza* și *spuz*.